

Rafael Castelló

Acordat al ritme de guitarra mora, del Marroc

«Els camions carregats amb taronges o tomaques marroquines circularan aviat per les nostres carreteres». Amb aquesta frase començava un article d'EL TEMPS, concretament el 27 de juliol passat. Nou mesos després, el pas del temps ha donat rigor a aquesta afirmació.

Les reaccions de protesta no poden tardar i, entre elles, la d'aquest setmanari. Una protesta que pot arribar a la indignació, si tenim en compte els factors que conflueixen, tant econòmics com polítics.

Ja aleshores es va parlar de la inevitabilitat del pas de productes del Magrib. L'Estat espanyol, en negociar el Tractat d'Adhesió a la CEE, va deixar de banda, tot acceptant-la, la política internacional. No va qüestionar la política mediterrània de la Comunitat Europea. Quedaven, però, possibilitats de negociació. Això sí, supeditades a la valoració i voluntat política dels negociadors. Podien fixar-se certes condicions.

La negociació s'ha tancat i n'hi ha tota una sèrie de qüestions que no es poden entendre. O sí.

En primer lloc, ¿per què ha negociat directament l'Estat espanyol i no la CEE? Un dels avantatges que s'apuntava, de la nostra pertinença a la Comunitat Europea, era el major poder negociador davant de tercers. No s'ha fet ús d'aquesta possibilitat.

En segon lloc, si la negociació s'ha dut a terme per l'Estat espanyol, ¿quines compensacions s'han demanat a la CEE, com a beneficiari, junt amb el Marroc, del pas dels productes del país nord-africà? Efectivament, si responem a la pregunta de qui se'n beneficia, la resposta és clara. D'una banda, el Marroc, que aconsegueix avantatges complementaris als que ja tenen de millor tractament aranzelari i preus més competitius. Les condicions de la seua oferta milloren. D'altra banda, els destinataris dels pro-

ductes, que aconsegueixen millors preus (Europa Comunitària) i, sobretot, França, que així aconsegueix compromisos polítics amb les antigues colònies. A la pregunta de qui n'ix perjudicat, també és clar. Els productes més exportats pel Marroc són taronges, clementines, vi i tomaques, com també fruites de pinyol. Situem territorialment aquestes produccions i veurem qui es perjudica: el País Valencià i les comarques de Lleida, sobretot.

Lògicament, si es perjudica un sector o territori determinat, el negociador ha de buscar compensacions destinades a aquest sector o territori. ¿S'han demanat canvis en el tractament europeu per als productes marroquins? ¿No els sembla que són molts avantatges? ¿O s'ha preferit demanar avantatges per a altres sectors o territoris? Mentre, per exemple, els cítrics que vénen del Marroc paguen un aranzel del 4 per cent, i els de l'Estat espanyol paguen el 8,6.

A Madrid, «se n'oblidaren» en la negociació del Tractat d'Adhesió. Ara també s'ha passat per damunt de l'opinió pública i dels mateixos interessats. I no acaba ací tot. Al País Valencià, el govern de la Generalitat tenia un manament de les Corts. ¿Què ha passat amb les influències? ¿Per a què serveix tenir governs del mateix partit a Madrid i València?

Mentre aquestes qüestions obtenen respostes, «el sector agrícola dels Països Catalans recula», com dèiem fa unes setmanes. I continuarà reculant si les negociacions amb tercers es porten amb una estratègia tan preclara.

En definitiva, Marroc ha aconseguit que els seus productes passen per territori de l'Estat espanyol. ¿Què ha aconseguit l'Estat espanyol? ¿Què han aconseguit els Països Catalans? Com diu la lletra de l'*Himno Valencià*, s'ha «acordat a ritme de guitarra mora». □